

Information om lästest för årskurs 1 i gymnasieskolan 2017

Förslag till beslut

1. Informationen noteras

Ärende

På bildningsnämndens uppdrag har ett lästest för sjuttonde året i rad genomförts i årskurs 1 på samtliga gymnasieskolor i Linköpings kommun. Lästestet DJUR är sedan två år tillbaka ersatt av screeningtestet LäsKedjor-2, vilket är samma instrument som använts vid screening av grundskolans elever i årskurs 7.

Resultaten pekar på:

En liten tendens till större andel elever med låga staninevärden för ht17. En högre andel pojkar med låga staninevärden, och en stor skillnad i resultat mellan programtyper och mellan könen på yrkesprogrammen.

Beslutsunderlag:

Information om lästest för årskurs 1 i gymnasieskolan 2017 (nov - 17).docx

Bilaga till lästest 2017 (nov - 17).docx

Bakgrund

Vad är ett screeningtest och varför genomförs det?

Screening är ett test som alla individer i en grupp får göra. Inom läs- och skrivområdet är syftet att upptäcka personer som befinner sig i riskzonen för/ är i läs- och skrivsvårigheter. Ett screeningtest förklarar inte orsakerna till svårigheterna. När man upptäcker en elev som avviker från genomsnittet ska man undersöka vad svårigheterna kan bero på (fördjupad utredning kring fonologisk medvetenhet, ordförståelse, avkodningsförmåga, stavningsförmåga, läsförståelse och läshastighet etc.) och sätta in åtgärder.

Beskrivning av Läskedjor-2

Läskedjor-2 är en omarbetat test som består av en enhetlig testversion för alla åldrar i årskurs 1-9, samt gymnasiet första år. Det omarbetade testet är normerat vid två tillfällen. Att testet är normerat betyder att testet har genomförts av många barn/ ungdomar för att få fram ett genomsnittligt resultat.

Läskedjor-2 omfattar bokstavs-, ord- och meningskedjor. Bokstavskedjorna ger en uppfattning om en persons grundläggande snabbhet med papper- och pennatest och ger en basnivå utifrån vilken de övriga testen kan tolkas. (Källa: Christer Jacobson: Läskedjor-2,Handledning)

De tre deltesten genomförs på relativt kort tid, två minuter vardera (se vidare bilaga)

Årets resultat

För förklaring av staninevärden se bilaga.

Jämförelse 2016-2017 (kommunala och fristående skolor)

En jämförelse mellan 2016 års och 2017 års lästest (kommunala och fristående gymnasieskolor tillsammans) visar en svag tendens till större andel elever med låga staninevärden. Påpekas bör dock att det inte är samma elever som jämförs mellan åren. Ht 16 hade 9 % av eleverna stanine 1 eller 2, och ht 17 hade 11% av eleverna stanine 1 eller 2 (se bilaga, diagram 1)

Meningskedjor, kommunala gymnasieskolor

Vad gäller de kommunala skolorna kan samma tendens skönjas d v s en något större andel elever med låga staninevärden för ht17, där stanine 3 och 4 ökat samtidigt som stanine 7 och 8 minskat. Ht 2016 hade 8 % av eleverna stanine 1 eller 2, vilket är samma siffra som för ht 2017 (se bilaga, diagram 2)

Meningskedjor uppdelat på kön – samtliga elever (kommunala och fristående gymnasieskolor)

En högre andel pojkar har låga staninevärden jämfört med flickorna, 14 % av pojkarna har stanine 1 eller 2 på meningskedjor, jämfört med 7 % av flickorna. Vi kan också konstatera en stor skillnad i hur stor andel av respektive kön som

har stanine 3. Detsamma gäller för de högre staninevärdena där flickor har betydligt bättre värden än pojkar (se bilaga, diagram 3)

Meningskedjor uppdelat på kön – kommunala skolor

Resultatet från de kommunala skolorna visar samma tendens med en högre andel pojkar med lägre värden jämfört med flickorna. 7 % av flickorna har stanine 1 eller 2, vilket betyder samma andel som när både fristående och kommunala skolors resultat slås samman. 10 % av pojkarna har stanine 1 eller 2 på meningskedjor, vilket är en något lägre andel än när både fristående och kommunala skolors resultat slås samman (pojkar på fristående skolor har i högre grad låga stanine d v s 1 och 2). Vi kan också konstatera en stor skillnad i hur stor andel av respektive kön som har stanine 3 (se bilaga, diagram 4)

Andel elever med stanine 1 och 2 (meningskedjor) på yrkesprogram respektive högskole-förberedande program

På yrkesprogrammen har 22 % av pojkarna stanine 1 eller 2 på testet meningskedjor att jämföra med 11 % av flickorna. På de högskoleförberedande programmen har 7 % av pojkarna stanine 1 eller 2 jämfört med 4 % av flickorna.

En stor skillnad i resultat mellan programtyperna samt mellan könen på yrkesprogrammen kan konstateras (se bilaga, tabell 1).

Analys av årets resultat

Hur kan vi förstå och tänka kring:

- låga staninevärden?
- låga staninevärden men bra meritvärden?
- skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor?

Elevers låga/ höga motivation - Elevers motivation att genomföra testet, och/ eller till skolarbete kan skifta.

Lästestet genomförs i september – sommaruppehållets betydelse för resultaten - Låga resultat på lästestet skulle för elever med lägre värden eventuellt kunna handla om att testet genomförts i början av terminen då läsning och skolarbete ännu inte hunnit komma igång.

Oupptäckt dyslexi - Eleven kan, med hjälp av olika egna strategier och stöd hemifrån, ha lyckats nå ganska goda resultat under sin grundskoletid. Den eventuella effekten av detta skulle kunna bli att elevens dyslexi förblir oupptäckt.

Intern kompensation - Med intern kompensation menas att de flesta individer med svårigheter försöker finna egna vägar runt sina svårigheter. Personer som har en svårighet försöker på olika, mer eller

mindre framgångsrika sätt, att kompensera sig själva att komma runt sina svårigheter eller sin funktionsnedsättning.

Låg läshastighet - Låg läshastighet kan också vara en av orsakerna till lägre staninevärden.

Grundskolan har erbjudit extra anpassning och särskilt stöd - Eleven kan under sin grundskoletid ha erbjudits erforderligt stöd och utifrån detta stöd klarat sina studier bra, blivit behöriga/ kunnat få relativt höga meritvärden.

Forskningen om pojkars och flickors olika resultat/ prestationer- I mätningarna av elevers skolprestationer faller pojkar som grupp tydligt ut som lägre presterande i alla europeiska länder. I en diskussion om resultaten i skolan är det viktigt att hänsyn tas till flera faktorer, faktorer såsom föräldrars socioekonomiska tillhörighet, etnicitet, kön och funktionalitet.

(se bilaga)

Kommunala mål

En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Utbildningskontoret

Tor Andersson

Åsa Ridne

Beslutet skickas till:

-